C/2025/1043

11.2.2025

Teate avaldamine veinisektoris kasutatava nimetuse tootespetsifikaadi standardmuudatuse heakskiitmise kohta vastavalt komisjoni aasta delegeeritud määruse (EL) 2019/33 artikli 17 lõigetele 2 ja 3

(C/2025/1043)

Käesolev teade avaldatakse vastavalt komisjoni aasta delegeeritud määruse (EL) 2019/33 ([1]) artikli 17 lõikele 5.

STANDARDMUUDATUSE HEAKSKIITMISE TEADE

„Palette“

PDO-FR-A0185-AM02

Teate kuupäev: 15.1.2025

HEAKSKIIDETUD MUUDATUSE KIRJELDUS JA PÕHJUSED

1. Geograafiline piirkond

Nimetusega „Palette“ hõlmatud toote tootespetsifikaadi I peatüki IV punkti („Eri toimingute tegemise alad ja piirkonnad“) 1. alapunkti („Geograafiline piirkond“) on ilma muudatusteta täiendatud, et lisada viide 1. jaanuari 2023. aasta ametlikule geograafiaseadustikule.

See redaktsiooniline muudatus võimaldab viidata geograafilisele piirkonnale INSEE avaldatud ametliku geograafiaseadustiku 2023. aasta redaktsiooni järgi ja tagada geograafilise piirkonna õiguslik määratlemine.

Koonddokumenti täiendatakse selle viitega punktis „Määratletud geograafiline piirkond“.

2. Viljelustavad

Nimetusega „Palette“ hõlmatud toote tootespetsifikaadi I peatüki VI punkti „Viinamarjaistanduse pidamine“ on täiendatud järgmiselt:

— 2. alapunkti punkt b „Muud viljelustavad“: lisatud on täpsustus, et igasugune keemiline umbrohutõrje on keelatud;

— 3. alapunkt „Niisutamine“: täpsustatud on niisutamist käsitlevaid sätteid. Väetamisega kombineeritud niisutamine on keelatud väljaspool lubatud niisutusperioodi ja maa-alused niisutusrajatised on keelatud. Viinamarjade kvaliteedi säilitamiseks on niisutatavate maatükkide keskmist maksimaalset koormust vähendatud 6 000 kg-lt 5 500 kg-le hektari kohta.

Need muudatused tehakse ka koonddokumendi punktis „Veinivalmistustavad“.

3. Veinide ringlusse laskmise kuupäev

Muudetud on nimetusega „Palette“ hõlmatud toote tootespetsifikaadi I peatüki IX punkti „Veinide töötlemine ja pakendamine“. 5. alapunktist on kustutatud veini edasimüüjate ja turustajate vahel ringlusse laskmise kuupäev, et lubada veinide ringlus kõigi ettevõtjate vahel ja kõrvaldada igasugune kõlvatu konkurentsi oht.

See muudatus ei mõjuta koonddokumendis esitatud teavet.

4. Ettevõtjate kontrollikohustused

Tootespetsifikaadi II ja III peatükki, milles käsitletakse ettevõtjate deklareerimiskohustust ja peamisi kontrollitavaid aspekte, on ajakohastatud, et viia need kooskõlla päritolunimetuse kontrollikavaga.

([1]) ELT L 9, 11.1.2019, lk 2.

See ajakohastamine ei mõjuta koonddokumendis esitatud teavet.

KOONDDOKUMENT

1. **Nimetus(ed)**

Palette

2. **Geograafilise tähise tüüp:**

KPN – kaitstud päritolunimetus

3. **Viinamarjasaaduste kategooriad**

1. Vein

3.1. *Kombineeritud nomenklatuuri kood*

— 22 – JOOGID, ALKOHOL JA ÄÄDIKAS

2204 – Viinamarjaveinid värsketest viinamarjadest, k.a kangendatud veinid; viinamarjavirre, v.a rubriiki 2009 kuuluv

4. **Veini(de) kirjeldus**

LÜHIKIRJELDUS

Päritolunimetust „Palette“ kasutatakse vaiksete valgete, punaste ja roosade veinide puhul.

— Veinide minimaalne naturaalne alkoholisisaldus on 11,5 mahuprotsenti.

— Pakendamise etapis on punaste veinide õunhappesisaldus kuni 0,4 grammi liitri kohta.

— Valgete ja roosade veinide fermenteeritavate suhkrute sisaldus on pärast kääritamist kuni 4 grammi liitri kohta.

— Punaste veinide fermenteeritavate suhkrute sisaldus on pärast kääritamist kuni 3 grammi liitri kohta.

— Üldhappesus, lenduvate hapete sisaldus ja vääveldioksiidi üldsisaldus on sätestatud liidu õigusaktides.

Punased veinid on tumeda värvusega, neil on peen ja elegantne aroom, milles on tunda punaseid puuvilju, tihti ka nahka ja kakaod, ning rikkalik ja ümar tanniinisus. Pika säilivusajaga veinidena vajavad need valmimiseks pikaajalist puitvaadis laagerdamist.

Roosad veinid on tasakaalustatud ja peened veinid, millel on lille- ja puuviljaaroom ning hea maitsestruktuur, mis tagab hea säilivuse.

Valged veinid on kompleksed ja hästi tasakaalustatud, neid iseloomustab tavaliselt lille-, palsami- ja seedermänni-pähklite aroom, elegantne särtsakus, pikk järelmaitse ja väga hea säilivus.

Üldised analüütilised omadused

— Maksimaalne üldalkoholisisaldus (mahuprotsentides): –

— Minimaalne tegelik alkoholisisaldus (mahuprotsentides): –

— Minimaalne üldhappesus: –

— Maksimaalne lenduvate hapete sisaldus (milliekvivalentides liitri kohta): –

— Maksimaalne vääveldioksiidi üldsisaldus (milligrammides liitri kohta): –

5. **Veinivalmistustavad**

5.1. *Veinivalmistuse eritavad*

1. Viljelustava

— Viinapuude minimaalne istutustihedus on 4 000 puud hektari kohta.

Reavahe ei tohi olla suurem kui 2,50 meetrit ja samas reas olevate viinapuude tüvede vahemaa ei tohi olla väiksem kui 0,80 meetrit.

— Kasutatakse lühikeseks lõikamist (lehtrikujuline lõikus või Royat' nöörpuu vorm) kuni 12 pungaga puu kohta. Igal võrsel on kuni 2 punga. Viinapuudel sordist „Syrah N" võib siiski olla kuni 18 punga ja kuni 3 punga võrse kohta.

— Üle 50 aasta vanuseid viinapuid (51. leht) võib lõigata nii, et ühe taime kohta on rohkem kui 12 punga.

— Viinapuid võib kasvuperioodil niisutada ainult püsiva põua korral, kui see häirib viinapuude normaalset füsioloogilist arengut ja viinamarjade normaalset valmimist.

— Väetamisega kombineeritud niisutamine on väljaspool lubatud niisutusperioodi keelatud.

— Maa-alused niisutusrajatised on keelatud.

— Kui niisutamine on lubatud, on niisutatavate maatükkide keskmine maksimaalne koormus 5 500 kilogrammi hektari kohta.

— Keemiline umbrohutõrje on keelatud.

— Koristusmasina või muu vahendi kasutamine, mis ei võimalda viinamarjakobaraid tervena veinivalmistamiskohta transportida, on keelatud.

— Saaki tuleb sorteerida, et tagada selle optimaalne kvaliteet.

— Saaki transporditakse mahutites, mis mahutavad kuni 50 kg viinamarju.

2. Veinivalmistuse eritava

— Puidutükkide kasutamine on keelatud.

— Roosade veinide valmistamisel on lubatud kasutada aktiivsütt veinivirde ja pressitud kääriva toorveini puhul kuni 10 % ulatuses asjaomase veinivalmistaja vastava aasta saagist valmistatud roosa veini mahust, kusjuures maksimaalne kogus ühe hektoliitri kohta on 60 grammi.

Peale eespool esitatud sätete tuleb veinivalmistustavade puhul järgida liidu tasandil ning põllumajanduse ja merekalanduse seadustikuga (*code rural et de la pêche maritime*) kehtestatud kohustusi.

5.2. *Maksimaalne saagikus*

45 hektoliitrit hektari kohta

6. **Määratletud geograafiline piirkond**

Viinamarjade korjamise ning veini valmistamise ja laagerdamise piirkond asub 2023. aasta ametliku geograafiaseadustiku kohaselt Bouches-du-Rhône'i departemangu järgmiste kommuunide osade territooriumil: Aix-en-Provence, Meyreuil, Le Tholonet.

7. **Veiniviinamarjasort/veiniviinamarjasordid**

Bourboulenc B – Doucillon blanc

Brun Fourca N

Cabernet-Sauvignon N

Carignan N

Castets N

Cinsaut N – Cinsault

Clairette B

Clairette rose Rs

Colombaud B – Bouteillan

Durif N

Furmint B

Grenache N

Grenache blanc B

Mourvèdre N – Monastrell

Muscat d'Alexandrie B – Muscat, Moscato

Muscat de Hambourg N – Muscat, Moscato

Muscat à petits grains blancs B – Muscat, Moscato

Muscat à petits grains rouges Rg – Muscat, Moscato

Pascal B

Picardan B – Araignan

Piquepoul blanc B

Syrah N – Shiraz

Terret gris G

Tibouren N

Téoulier N

Ugni blanc B

8. **Seos(t)e kirjeldus**

8.1. *Üksikasjalik teave geograafilise piirkonna kohta*

a) Seose looduslike tegurite kirjeldus

Geograafiline piirkond asub Aix-en-Provence'i piiril metsaga ümbritsetud amfiteatrikujulisel nõlvastikul, millelt vesi voolab väikesesse Arci jõkke ning mida kaitsevad tuulte eest Barres de Langesse'i ja Grand Cabri kõrgendikud ning Saint-Victoire'i mäe muljetavaldava kaljumassiivi jalamil asuv Cengle'i mägi.

Kontrollitud päritolunimetus on seotud Tholonet' kommuunis asuva Palette'i külaga.

Maatükid, millelt viinamarjad korjatakse, kattuvad täpselt Paleogeeni ladestu Luteetsi lademe lubjakivikihistuga, mis paljandub selles piirkonnas Montaiguet' ja Langesse'i järvesettelise lubjakivikihistuna osal Meyreuil', Tholonet' ja Aix-en-Provence'i kommuuni territooriumist, kus geograafiline piirkond asub.

Geoloogid nimetavad neid kihte ka Palette'i horisondiks.

Klibused ja hästi vett läbilaskvad savikad ja lubjarikkad mullad on moodustunud peamiselt Montaiguet' ja Langesse'i järvesettelisele lubjakivikihistule ja sellega piirnevale kolluuviumile.

Reljeef tingib erilise, külmade põhjatuulte eest kaitstud vahemerelise kliima ning moodustab nõlvu ja mäejalameid, mis saavad aastas keskmiselt 3 000 tundi päikesepaistet ja 650 millimeetrit sademeid. Neile soodsatele kliimatingimustele lisandub Étang de Berre'ile avaneva Arci oru mahendav mõju, tänu millele meretuul pääseb leevendama suvist kõrvetavat päikesepaistet ja tagab öösiti kerge niiskuse, luues viinamarjadele optimaalsed valmimistingimused.

Viinamarjaistandused on osa suurejoonelisest maastikust, mille tumedad kõrguvad küpressid, viinamarjaistandused, oliivisalud, seedermännid ja punakas pinnas inspireerisid maalikunstnik Cézanne'i.

b) Seose inimtegurite kirjeldus

Aixi piirkonnas on viinapuid kasvatatud juba iidsetest aegadest ning metoodilisemalt hakati sellega tegelema viinamarjakasvatajast kuninga René, Anjou' hertsogi ja Provence'i krahvi ajal. Kuningas René tõi Provence'i viinamarjasordid „Panse“ ja „Muscat“, mida nimetuse „Palette“ piirkonnas endiselt kasvatatakse. Sel perioodil omandasid Arci orgu ümbritsevate nõlvade veinid erilise maine ja pälvisid kuninga enda soosingu.

1455. aastal omandas kuningas René Meyreuil' lõunapiiril asuva Gardanne'i lossi ja maavalduse.

Kuningas soodustas viinamarjakasvatust ka väljaspool enda maavaldust ja selle ümbruskonda. Ta lubas eraisikutel Gardanne'is maid tükeldada ainult tingimusel, et neile istutatakse viinapuud (Bouches-du-Rhône'i arhiiv – 1472).

Aixi karmeliitide ürikutest (departemangu arhiiv) ilmneb, et neile Provence'ist pärit munkadele kuulus 1551. aastal Meyreuil' mõis. Mungad tegelesid seal õli- ja eelkõige viinamarjasaaduste tootmisega ja pühendusid veinide ja piiritusjookide kvaliteedi parandamisele. Suurepäraseks peetud veine laagerdati juba maa-alustes keldrites, mis olid olemas veel 2009. aastal ja mille mungad ise künkasse kaevasid.

Mitmete ostutehingute järel jätkasid maavalduses neid traditsioone perekond Pascalis ja seejärel perekond Rougier. Domaine de la Simone'i maavaldus on niisiis kujunenud Jean Rougier' vaarisade, vanaisa ja isa ostutehingute tulemusena. Esimene neist tehingutest toimus aastal 1838 ja viimane aastal 1896. Need võimaldasid taastada kunagise karmeliitide mõisa ja kuningas René Rendez-Vous' maavalduse ja seda edasi arendada. Château Simone'i veinide kasvav kuulsus nii Prantsusmaal kui ka väljaspool põhineb perekond Rougier' valitud viinamarjasortidel, väga hoolikal veinivalmistamisel ja valduse maa-alustes keldrites toimuval laagerdumisel. 1946. aastal taotles perekond Rougier valdusele kontrollitud päritolunimetust. Kuna kontrollitud päritolunimetust käsitletakse kollektiivse õigusena, tehti ettepanek tunnustada vana nimetust „Palette“, võttes arvesse ka ümberkaudseid külasid (kolm Sautet'd, Languesse jt), kus toodetakse samuti neid hinnatud veine (Domaine du Montaiguet, La Dominante jt).

Nimetusega „Palette“ hõlmatud 500 aastat tagasi rajatud viinamarjaistanduste eripära tuleneb niisiis mitmekesisest viinamarjasortide valikust, kuhu kuuluvad traditsioonilised Vahemere-äärsed sordid „Bourboulenc B“, „Clairette B“, „Cinsaut N“, „Grenache N“ ja „Mourvèdre N“, aga ka vanemad sordid, nagu „Brun Fourca N“, „Colombaud B“, „Panse muscade B“ ja „Panse du Roy René“, mis on aidanud kaasa 28. aprillil 1948. aastal tunnustuse saanud kontrollitud päritolunimetuse „Palette“ tuntusele.

2009. aastal oli viie viinamarjakasvataja ja veinitootja vahel jaguneva viinamarjaistanduse pindala 43 hektarit ja aastane toodang 1 600 hektoliitrit.

8.2. *Teave toodete kvaliteedi ja omaduste kohta*

Punased ja roosad veinid on segatud veinid.

Punaseid veine valmistatakse peamiselt sortidest „Grenache N“ ja „Mourvèdre N“, millele lisatakse vanu sorte, mis on nüüdseks ülejäänud lõunapoolsest piirkonnast kadunud.

Need on tumeda värvusega, neil on peen ja elegantne aroom, milles on tunda punaseid puuvilju, tihti ka nahka ja kakaod, ning rikkalik ja ümar tanniinisus. Pika säilivusajaga veinidena vajavad need valmimiseks pikaajalist puitvaadis laagerdamist.

Roosasid veine valmistatakse peamiselt sortidest „Grenache N“ ja'Cinsaut N', millele lisatakse samuti mõningaid väga vanu sorte.

Need on tasakaalustatud ja peened veinid, millel on lille- ja puuviljaaroom ning hea maitsestruktuur, mis tagab hea säilivuse.

Valgeid veine valmistatakse peamiselt sortidest „Clairette B“ ja „Clairette rose Rs“, millele lisatakse valik väga vanu sorte.

Need on komplekssed ja hästi tasakaalustatud ning neid iseloomustab tavaliselt lille-, palsami- ja seedermänni-pähklite aroom, elegantne särtsakus, pikk järelmaitse ja väga hea säilivus.

8.3. *Põhjuslikud seosed*

Kuiv mõõduka temperatuurivahemikuga mesokliima, põhjatuulte eest kaitstud amfiteatrikujuline reljeef, savi- ja lubjakivikihistule moodustunud õhuke mullakiht ja nõlvadel paiknemine loovad üheskoos nimetusega „Palette“ hõlmatud viinamarjaistanduses kõigile viinamarjasortidele soodsad valmimistingimused.

Tootjad on eelistanud säilitada väga mitmekesise sordivaliku ega ole andnud järele kiusatusele seda piirata. Nimetuse „Palette“ puhul toob selline sordirikkus piirkonna eripära kõige paremini esile. Imekombel säilinud vanade sortide lisamine traditsioonilistele Vahemere-äärsetele sortidele tingib nimetusega „Palette“ hõlmatud veinide omapära ja erilise sobivuse vanandamiseks, mis on need veinid kuulsaks teinud.

Taimede optimaalsed kasvatusvõtted, kasvu- ja toodangupotentsiaali oskuslik juhtimine madala lõikuse teel saavutatud väikese saagikuse kaudu ning optimaalsed valmimistingimused annavad veinidele struktuuri, mis võimaldab neid laagerdada nagu punaseid veine, mõnikord ka väga pikka aega ja puitvaadis.

Kasvatusmeetodite järgimiseks ning tooraine kvaliteedi ja omaduste tagamiseks korjatakse viinamarjad alati käsitsi, et transportida marjad tervena veinivalmistamiskohta.

Parlamendi jurist Reboul tõi juba 1772. aastal kirjutises „Observations sur l'agriculture de Provence“ („Tähelepanekuid Provence'i põllumajandusest“) välja peamised põhjused, mis tagavad üheskoos veini kvaliteedi: „kliima mõju, hea pinnas, valdavate tuulte erinevus, vihma ja udu vähesus, õhu voolavus, soodne paiknemine, asukoha eelised jm“.

Antoine David (poolkaust Aix – David 1772) kinnitab, et „härra Arnaud, Aixi Saint-Jacques'i võõrastemaja pidaja, kellele kuulub Aixi piirkonna Montaiguet' osas asuv mõis, kuhu ta on istutanud viinamarjasordid „Mourvèdre“ ja „Brun-Fourcat“, valmistab seal veini, mida kõik sinna sattuvad võõramaalased peavad kõigist Provence'i veinidest parimaks“.

Tholonet' ja Meyreuil' veinidel oli sel ajal nii hea maine, et „juba 18. sajandil õnnestus Meyreuil' elanikel oma veini tollimaksuvabalt Aixi linna viia“ („Encyclopédie des Bouches-du-Rhône“, XV, 168).

1906. aastal tegi piirkonnas läbisõidul olnud Inglise kuningas Edward VII spetsiaalselt suurema ringi, „et tulla piirkonna kuulsaid veine maitsma“.

Veinide maine kinnistus sajandite jooksul üha enam. Nii rõhutatakse kontrollitud päritolunimetuse „Palette“ tunnustamisega seotud 1948. aasta eksperdiaruandes, et „veinid nimetusega „Palette“ on väga pika traditsiooniga ja nende üldtunnustatud hea maine on uhkusega välja teenitud“.

Nimetusega „Palette“ hõlmatud veinide kuulsus on püsinud läbi ajaloo ja tootjate oskusteave on kinnitust saanud.

Kontrollitud päritolunimetusega veinide tootjad tagavad oma veinide kõrge väärtuse, kuivõrd suure osa veinide turust moodustavad tipprestoranid ja eksport.

9. **Muud olulised tingimused (pakendamine, märgistamine, muud nõuded)**

Õigusraamistik

Riiklikud õigusaktid

Lisatingimuse liik

Määratletud geograafilises piirkonnas tootmisega seonduv erand

Tingimuse kirjeldus

Vahetus läheduses asuv piirkond, mille suhtes kohaldatakse erandit veinide valmistamise ja laagerdamise osas, hõlmab Bouches-du-Rhône'i departemangu kommuunide Meyreuil ja Le Tholonet territooriumi seda osa, mis jääb määratletud geograafilisest piirkonnast väljapoole.

Õigusraamistik

Riiklikud õigusaktid

Lisatingimuse liik

Märgistamisega seotud lisasätted

Tingimuse kirjeldus

Kontrollitud päritolunimetusega „Palette“ hõlmatud veinide märgistusele võib lisada laiema geograafilise piirkonna nimetuse „Vin de Provence“. Laiema geograafilise piirkonna nimetuse tähemärgid ei tohi olla kõrgemad ega laiemad kontrollitud päritolunimetuse tähemärkidest. Laiema geograafilise piirkonna nimetus „Vin de Provence“ peab asuma kontrollitud päritolunimetusega samas vaateväljas.

Link tootespetsifikaadile

https://info.agriculture.gouv.fr/gedei/site/bo-agri/document_administratif-9dfd1458-f6c1-4175-aa88-4175ff0255d6